

Razvoj osebnih potencialov

Osnove samomotivacije in motivacije sodelavcev
Vključevanje osebnih in razvojnih ciljev v cilje podjetja
Osnove situacijskega vodenja

dr. Aleksander Zadel

Osnove samomotivacije in motivacije sodelavcev

- Zakaj se ljudje obnašamo tako kot se obnašamo?
- Kateri ukrepi nikoli ne bodo delovali?
- Kako v dveh korakih uničimo katero koli motivacijo?
- Uporaba kritičnih poslovnih situacij za vrhunsko motivacijo.

Osebnost

- Osebnost je relativno stabilen sistem značajskih, telesnih in čustvenih značilnosti posameznika.
- Osebnostne lastnosti:
  - so zgolj potencial,
  - jih opažamo skozi vedenje,
  - ni samo po sebi pozitivnih ali negativnih osebnostnih potez.
  - Pri različnih skupinah ljudi opažamo prevladujoče poteze, ki jih ločijo med seboj.

Zakaj izdelati osebni profil posameznika?

- Osebnostne poteze ležijo v osnovi posameznikovega vedenja.
- Na podlagi osebnostnih potez lahko z določeno verjetnostjo sklepamo kako se posameznik obnaša v določenih življenjskih okoliščinah.
- Skrajšamo “preizkusni” čas v katerem ugotavljamo kompatibilnost posameznikov za npr. timsko delo.
- So osnova kompetenčnega modela.

Vedenje in osebnost

- Kakovost vedenja je neodvisna od temeljnih osebnostnih potez (osebnostne lastnosti so kvantitativni potencial).
- Ljudje ne glede na svoje osebnostne lastnosti, lahko razvijejo kakovostne oblike vedenja.
- Osebnostne lastnosti določajo temeljne koordinate na podlagi katerih lahko razvijemo medosebni odnos.

Osebnostne lastnosti

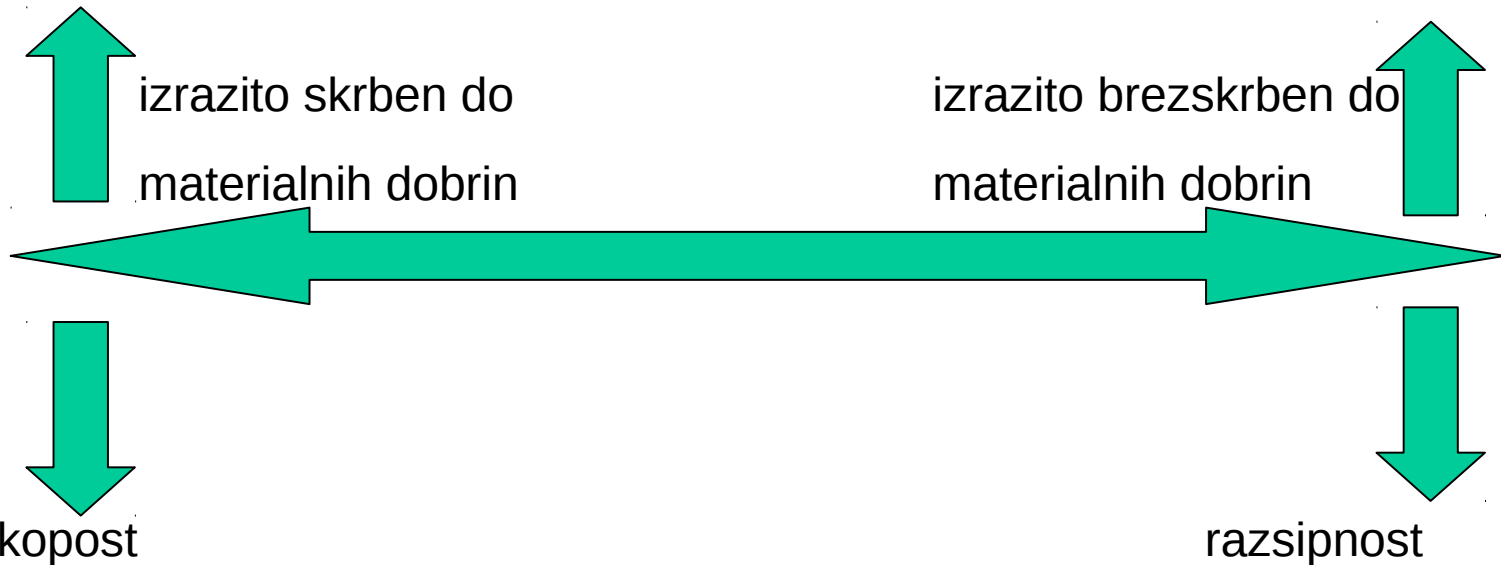
So kontinuum:

Primer: Odnos do materialnih dobrin:

Učinkovito ali socialno sprejemljivo vedenje

gospodarnost

radodarnost

Neučinkovito ali socialno nesprejemljivo vedenje

Zakaj se obnašamo tako kot se obnašamo

- Kaj počnemo vsi ljudje od rojstva do smrti?
- Katero je edino sredstvo – orodje, ki ga imamo ljudje za neposredno zadovoljevanje svojih potreb?

Ključni vprašanja v življenju

V življenju obstajata dve ključni vprašanji:

1. Kaj hočem?

Kaj so moji interesi, cilji, potrebe...?

1. Kako to dobiti?

S katerim vedenjem lahko dosežem cilje, zadovoljim potrebe...?

Potrebe

po preživ

po pripadnosti

po moči

po svobodi

zabavi

Interes in naloga vodij je...

da zaposlene usposobi, da razumejo, kako je učinkovito delo povezano z njihovo:

- socialno varnostjo, Delavec bo razumel:
  - da je za svoje delo primerno plačan in da mu delo nudi osnovno socialno varnost,
- občutkom pripadnosti podjetju
  - da je del podjetja, da torej podjetju pripada,
- doživljanjem moči in lastne vrednosti,
  - da ima na delo in odločitve določen vpliv in da ga želi vodja videti uspešnega in kreativnega, da ga ceni in spoštuje,
- občutkom svobode pri delu,
  - da v okviru dogovorjenih pravil in doktrine, dela svobodno in ustvarjalno,
- in zadovoljstvom ter veseljem do dela.
  - da je v skupnem interesu, da dela delo, ki ga ima rad.

Kateri ukrepi ne bodo nikoli delovali?

Samo en način je, kako lahko nekoga pripravite, da bo nekaj naredil, to je tako, da ga prepričate, da to želi narediti sam.

Vključevanje osebnih razvojnih in poslovnih ciljev v cilje podjetja

- Detekcija osebnih razvojnih ciljev
- Usklajevanje strateških življenjskih področij
- Usklajevanje osebnega in poklicnega življenja

Osnove situacijskega vodenja

- Razumevanje razlike med učinkovitim, neučinkovitim, navidezno učinkovitim in delno učinkovitim vedenjem.
- Pomen izbire učinkovitih vedenjskih vzorcev za skladno zadovoljevanje potreb.
- Razvoj in trening osebnega sloga vodenja.

Vodenje - definicija

- VODENJE je vplivanje, spodbujanje in usmerjanje ljudi k želenim ciljem.
- MANAGEMENT je planiranje, organiziranje, kadrovanje in kontroliranje v skladu z opredeljenimi organizacijskimi cilji.
- Vodenje je torej del managementa.

Vodenje je proces

- Zakaj:
  - Učinki našega vedenja se multiplicirajo.
  - Pomembno je kar počnete danes s svojimi ljudmi glede na to kar boste jutri zahtevali od njih.
  - Kako lahko učinkovito motiviramo človeka s katerim smo v slabih odnosih?

Kam gleda vodja?

- Čustveno bolj inteligentni ljudje so usmerjeni v prihodnost, v reševanje težav in ne v preteklost in iskanje krivcev.
- Popolnoma ignorira zamisel o napaki in od začetka do konca poudarja, da ga zanima le rešitev problema.
- Z opozarjanjem na pretekle napake vodja demotivira sodelavce za reševanje sedanjih izzivov.
- Vodenje pomeni vzpostavljanje in vzdrževanje kakovostnih medosebnih odnosov.

Vizija dobrega vodje

Učinkoviti vodje prilagajajo svoj stil vodenja tako, da nudijo skupini (posamezniku) to, česar si ne more nuditi sama (sam).

Ključni izziv vodenja

Kako voditi ljudi, kako jih motivirati za učinkovito delo, ne da bi se z njimi zapletali v konflikte?

Vodenje je proces.

Vplivi našega vedenja se akumulirajo!

(pomen oblikovanja dobrih medosebnih odnosov)

Dober vodja bi moral

1. Razumeti, katere so ključne potrebe za zaposlene.
2. Zavedati se mora svojih lastnih potreb.
3. Poznati mora potrebe lastnikov podjetja in svojih nadrejenih – organizacijske cilje.
4. Usklajevati mora zadovoljevanje svojih potreb in potreb podrejenih z uresničevanjem organizacijskih ciljev.
5. Usposobiti mora podrejene, da vidijo, da je v njihovem interesu delati veliko in dobro.

Vodenje

- Vodenje je oblika kompleksnega vedenja.
- Kako se učimo vodenja?
  - Preko knjig,
  - Preko izkušenj drugih,
- Kako se učimo druga kompleksna vedenja?
(npr. Hoje, košarke, pomivanja posode...)
  - Tako, da ta vedenja treniramo.
  - Trener nam pride zelo prav.

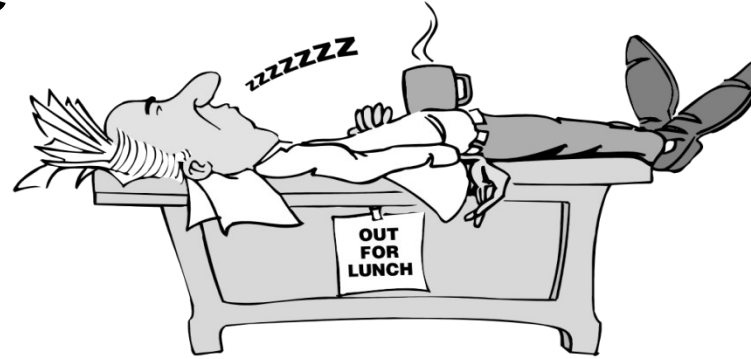

Vedenje

- Ljudje imamo zgolj eno “orodje” s katerim lahko neposredno zadovoljujemo svoje potrebe. Katero?
- Vedenje!
- Čemu je namenjeno vedenje?
- Vedenje je namenjeno zadovoljevanju potreb.
- Učinkovito vedenje ima (v osebni smislu) za posledico dobro počutje, neučinkovito vedenje pa slabo počutje.

Celostno vedenje

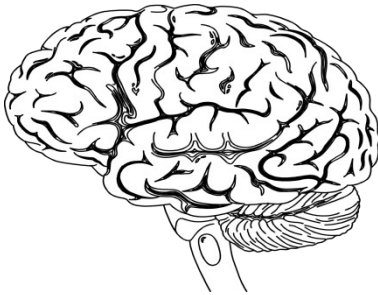
aktivnost

čustvov

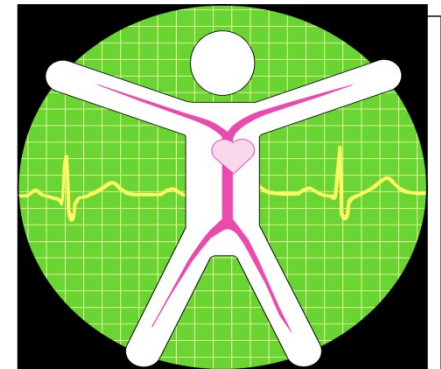

mišljenje

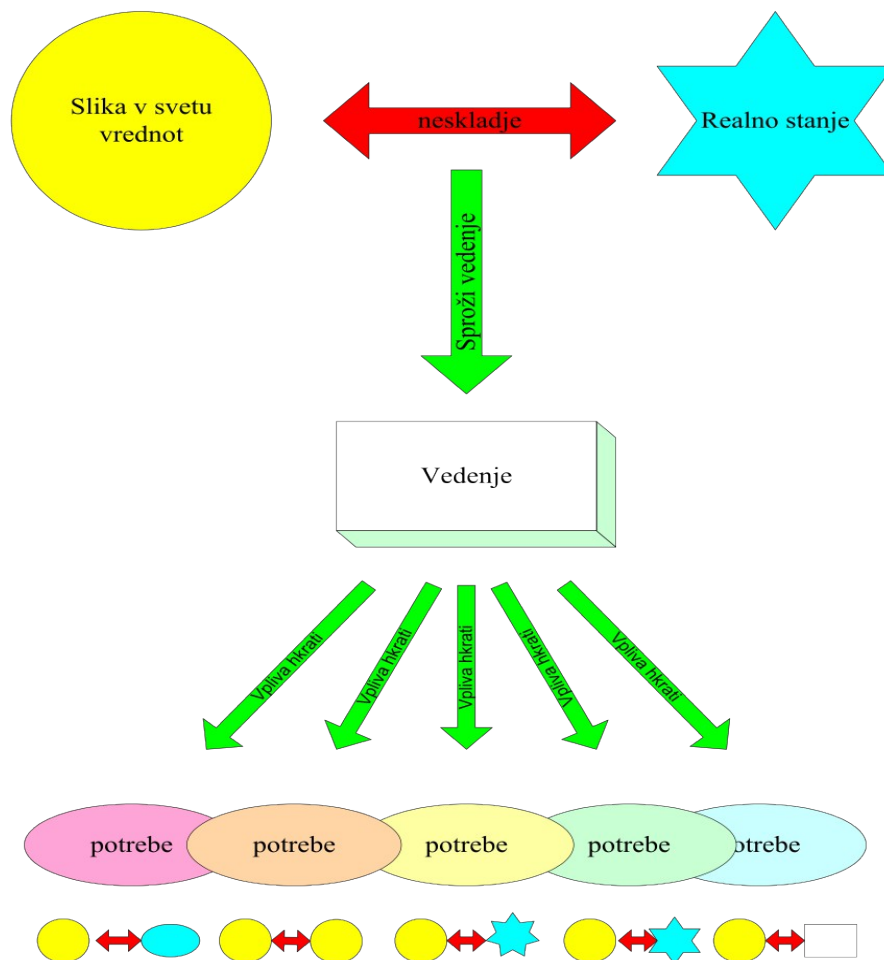

fiziološki

proces

Problem kakovostnega vodenja - vedenja

- Vedenje običajno sproži ena potreba.
- Z vedenjem običajno hkrati vplivamo na zadovoljevanje več potreb hkrati.

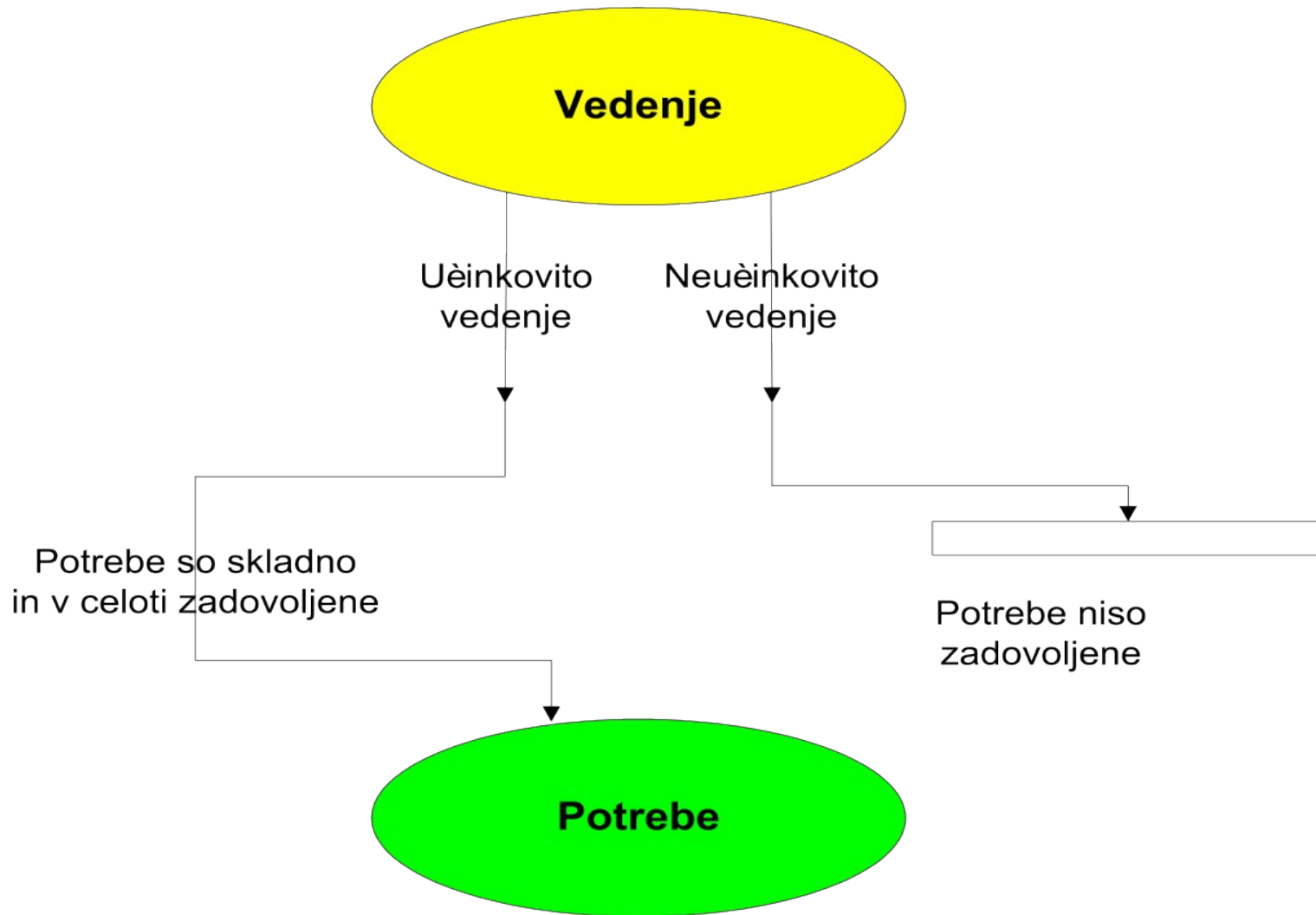

Obstajajo štiri stopnje učinkovitosti vedenj

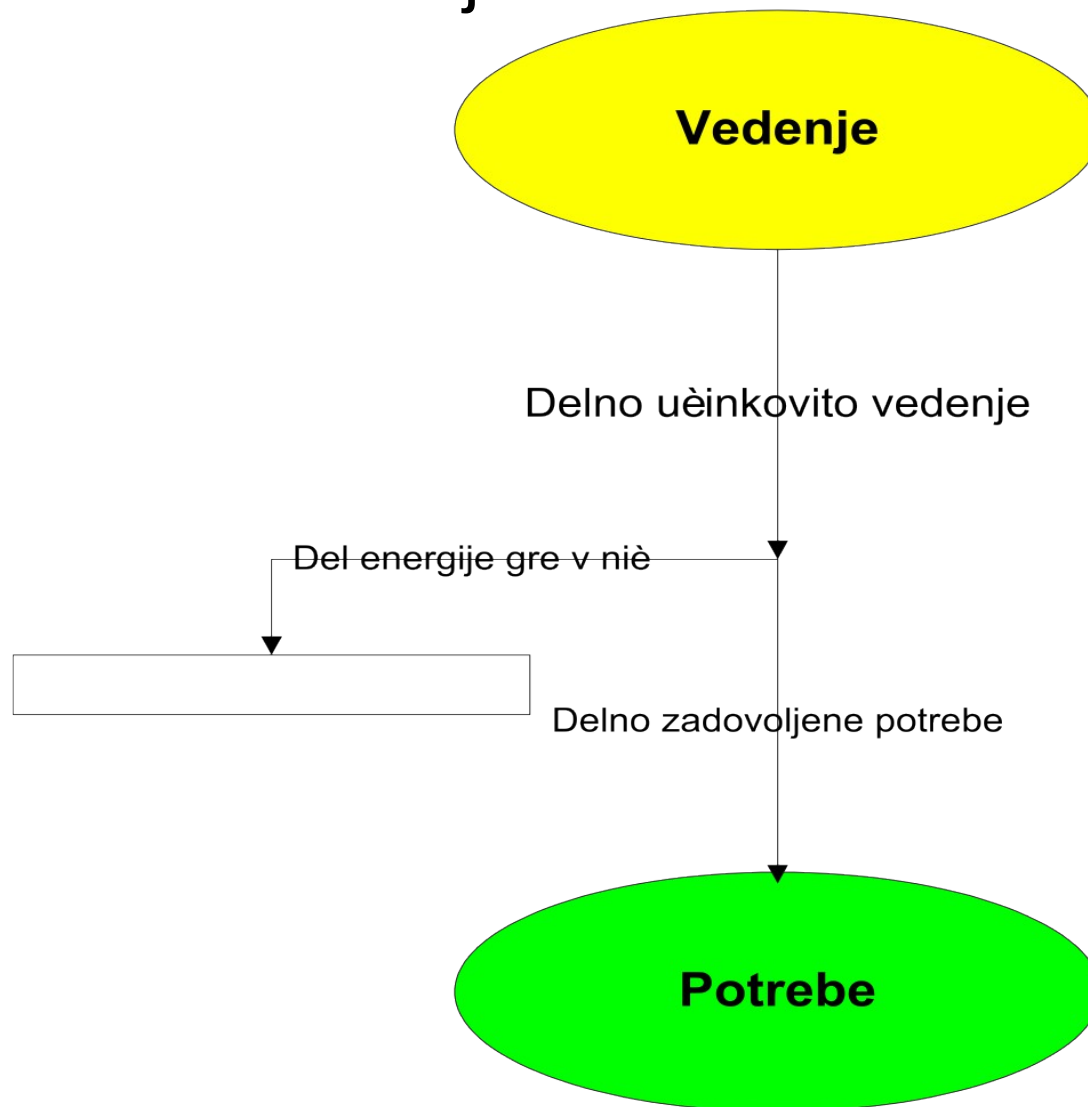
- Učinkovito vedenje
- Delno učinkovito vedenje
- Navidezno učinkovito vedenje
- Neučinkovito vedenje

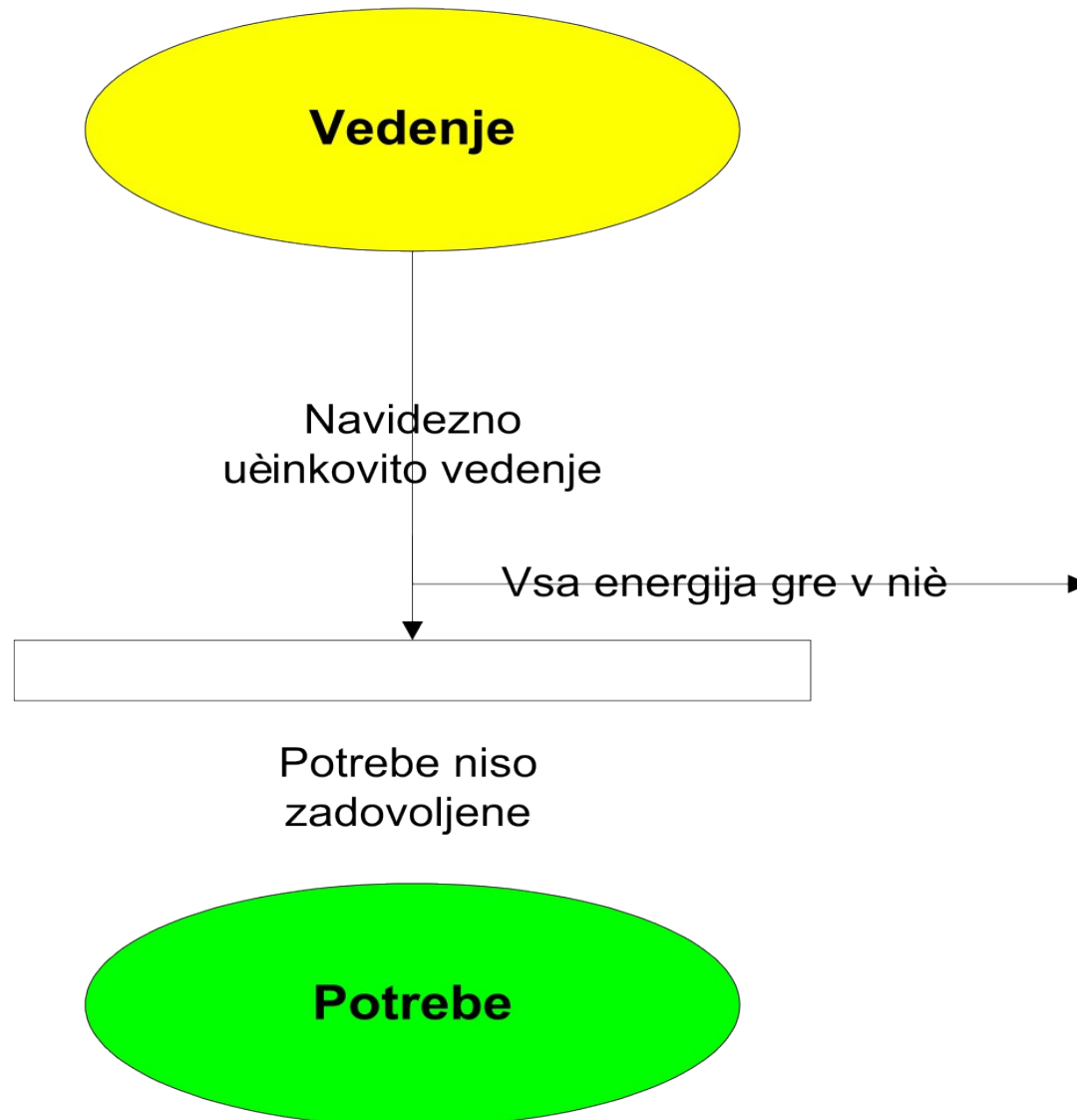
Posledice učinkovitega in neučinkovitega vedenja

Delno učinkovito vedenje

Navidezno učinkovito vodenje

Osebnostno in poklicno vključevanje

- Vodja se lahko vtika v vsako relevantno zadevo, ki vpliva na učinkovitost in kakovost dela posameznika.
- Ločiti mora vzroke, ki so:
  - poklicne narave: znanje, izkušnje, informacije, sposobnosti za opravljanje določenega dela...
  - osebne narave: motivacija, stališča, prepričanja, vrednote...
  - intimne narave: domače razmere, morebitne težave, odvisnosti, zdravstvene težave, težave partnerja in otrok...

Povratne informacije

- Pomen povratnih informacij;
  - Spoštovanje!
- Kritika;
- Evalvacija;

Razvoj osebnega sloga vodenja

- Če se obnašamo v nasprotju s svojo osebnostjo, se običajno izčrpavamo;
- Če pri vodenju ne zadovoljujemo svojih potreb, se izčrpavamo.
- Osebni slog vodenja je možno razviti, ko delamo v skladu s sabo, svojimi in organizacijskimi potrebami in potrebami sodelavcev.
- Voditi ljudi tako, da bodo zadovoljni, da bo zadovoljen delodajalec in da bomo zadovoljni tudi mi, ni preprosto!